

Ávinningur af bættri meðferð og
þekkingu á matvælum - kæling
Þóra Valsdóttir

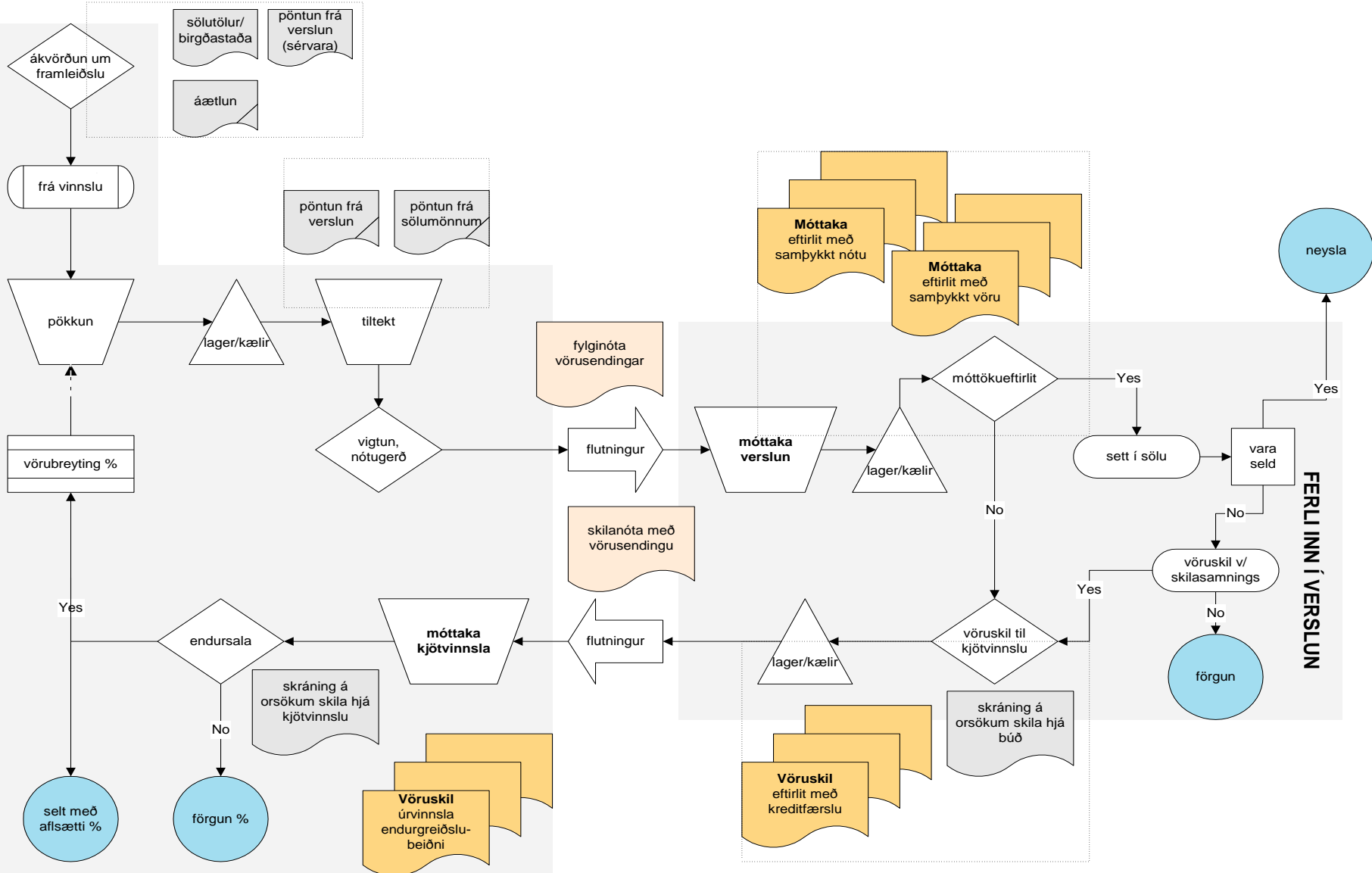
Kortlagning

Áherslur

Kælifærillinn og rýrnun

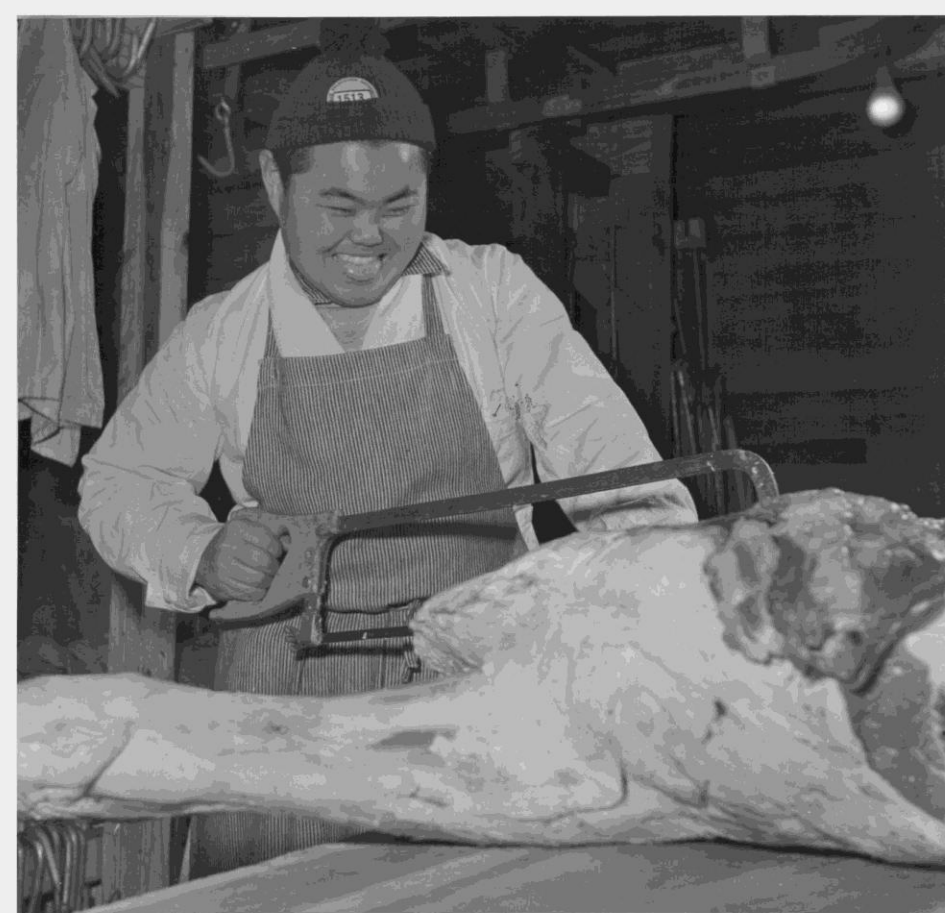
- **Hvar verður rýrnun til?**
- **Er hægt að hafa áhrif á hana og þá hvernig?**

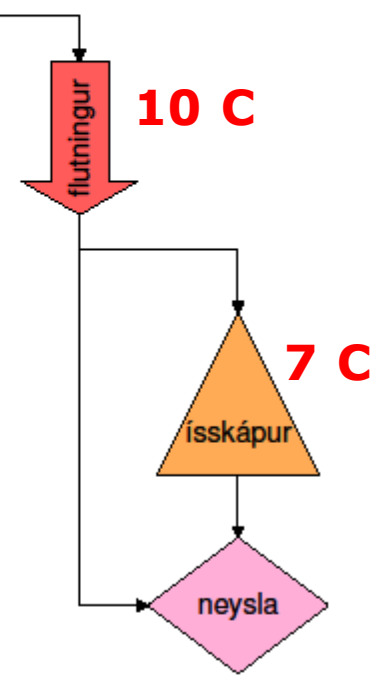
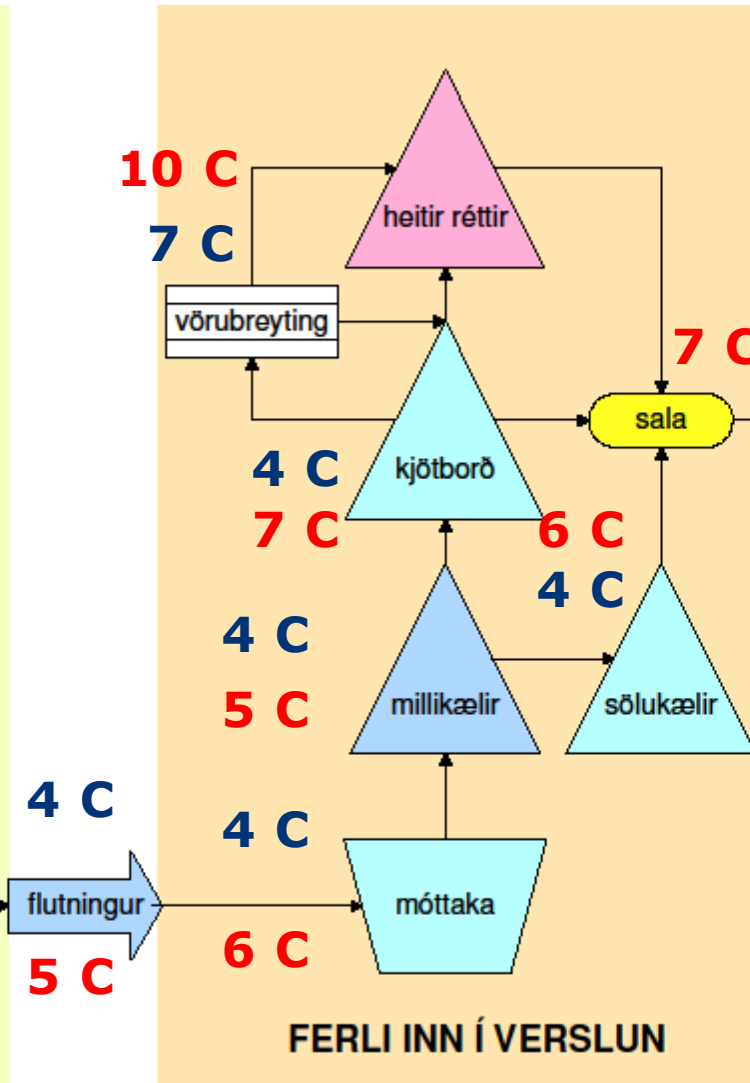
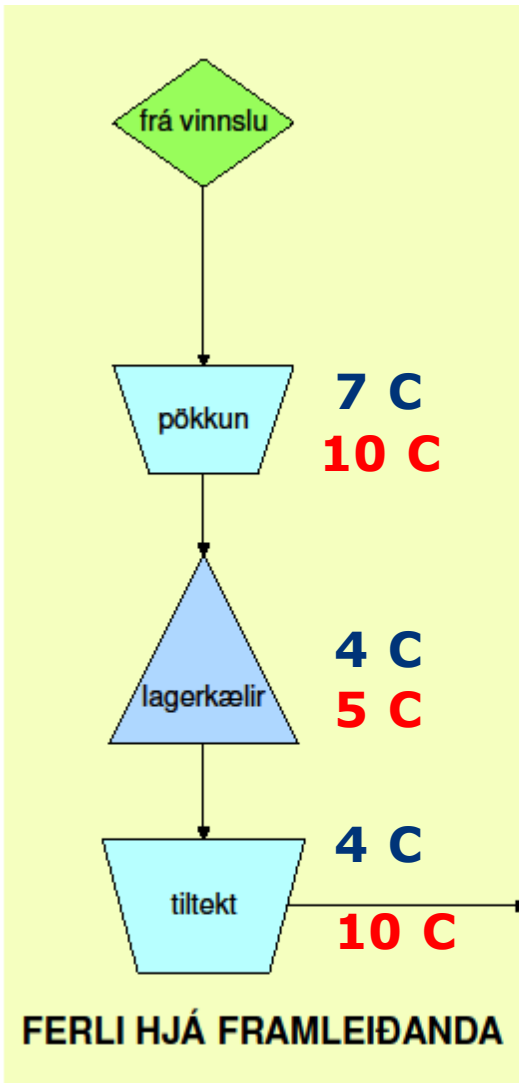
FERLI INN Í VINNSLU

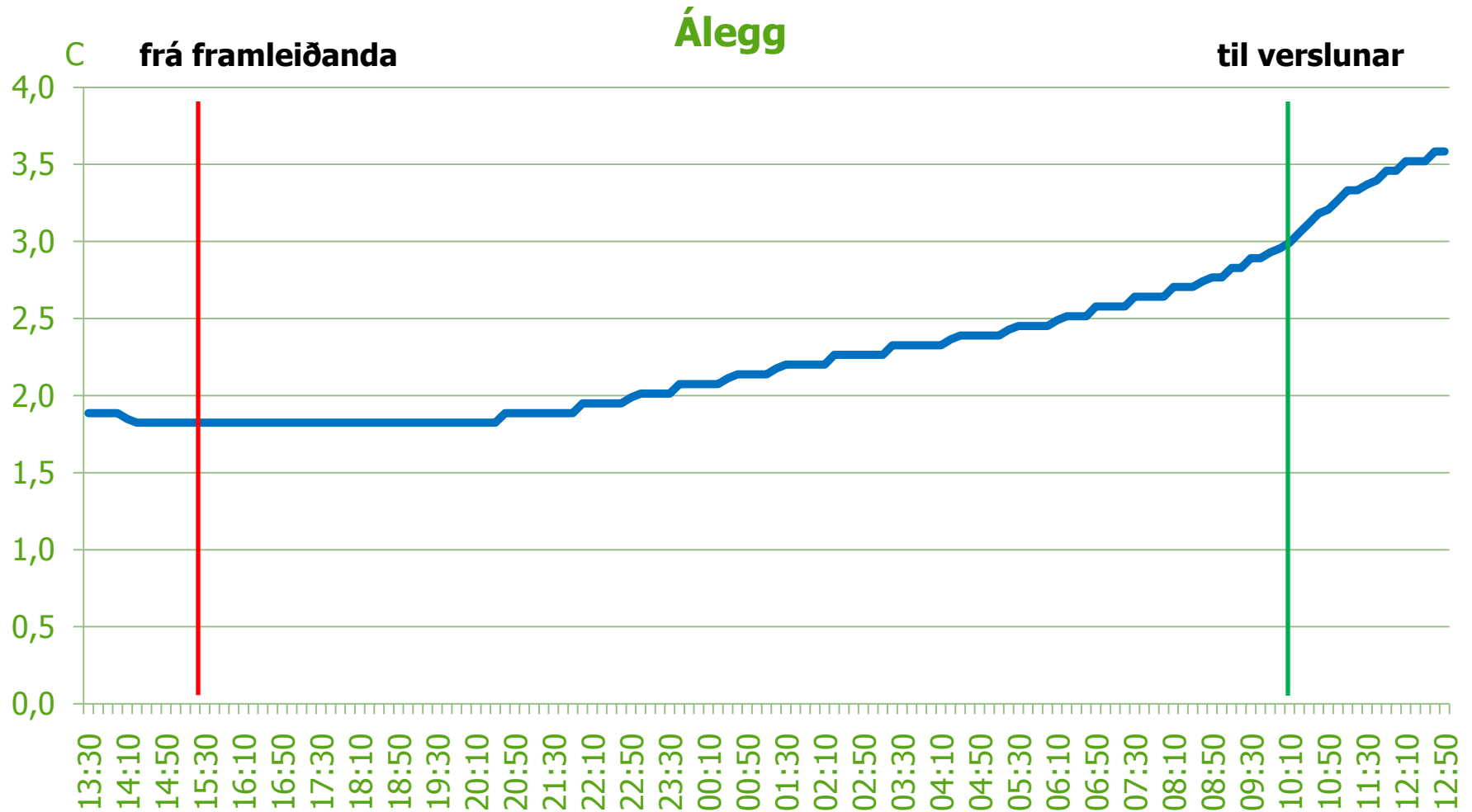

FERLI INN Í VERSLUN

- **Betri birgðastjórnun og yfirsýn**
- **Bæta vörumeðhöndlun og þekkingu**
- **Draga úr vöruskilum**
- **Greina þekkta og óþekkta rýrnun**

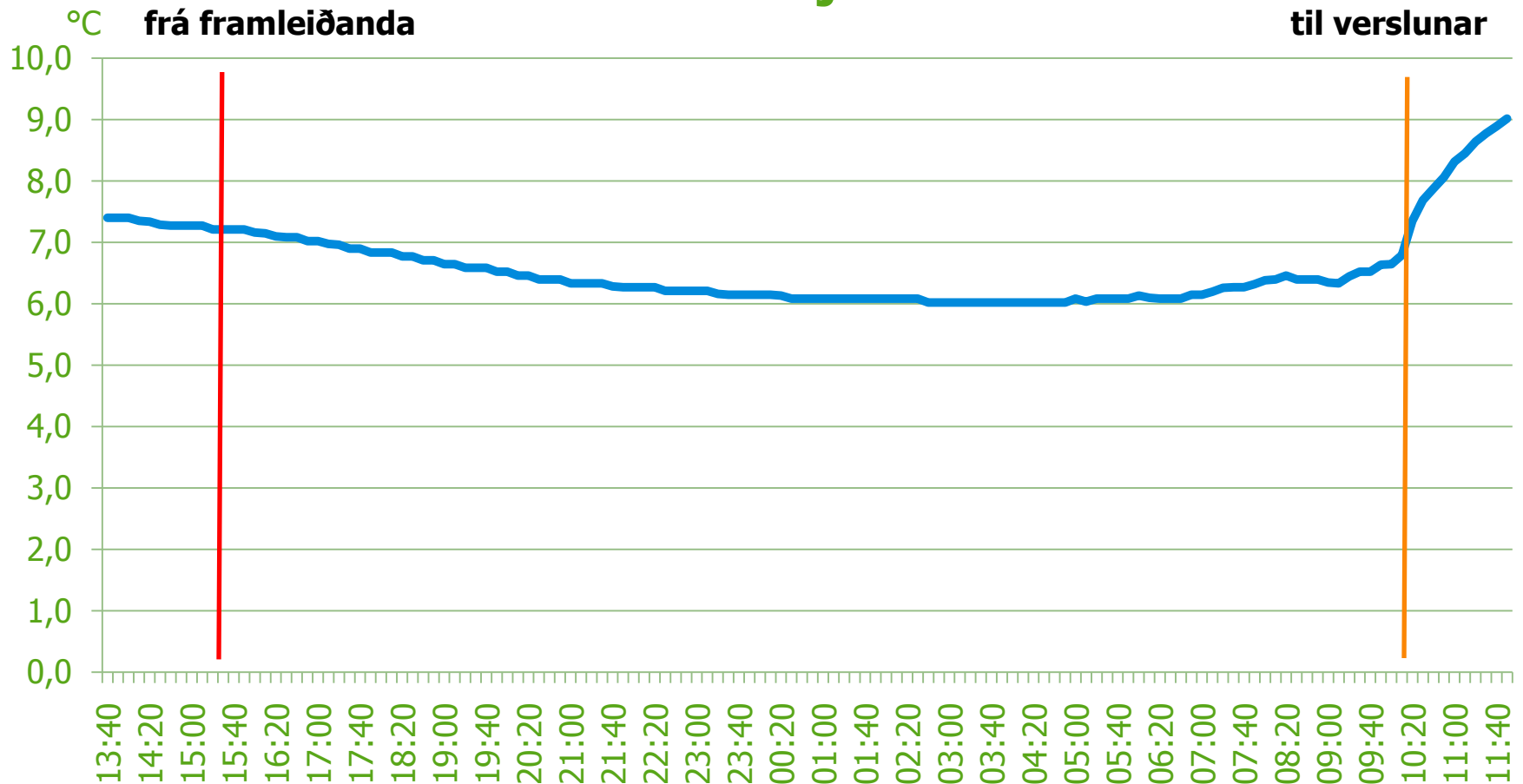

Ferskt kjöt

Hvaða máli skiptir kæliferillinn fyrir rýrnun?

- **Þyngdartap**
- **Takmörkun geymslupols**

uppgufun

drip

örverur

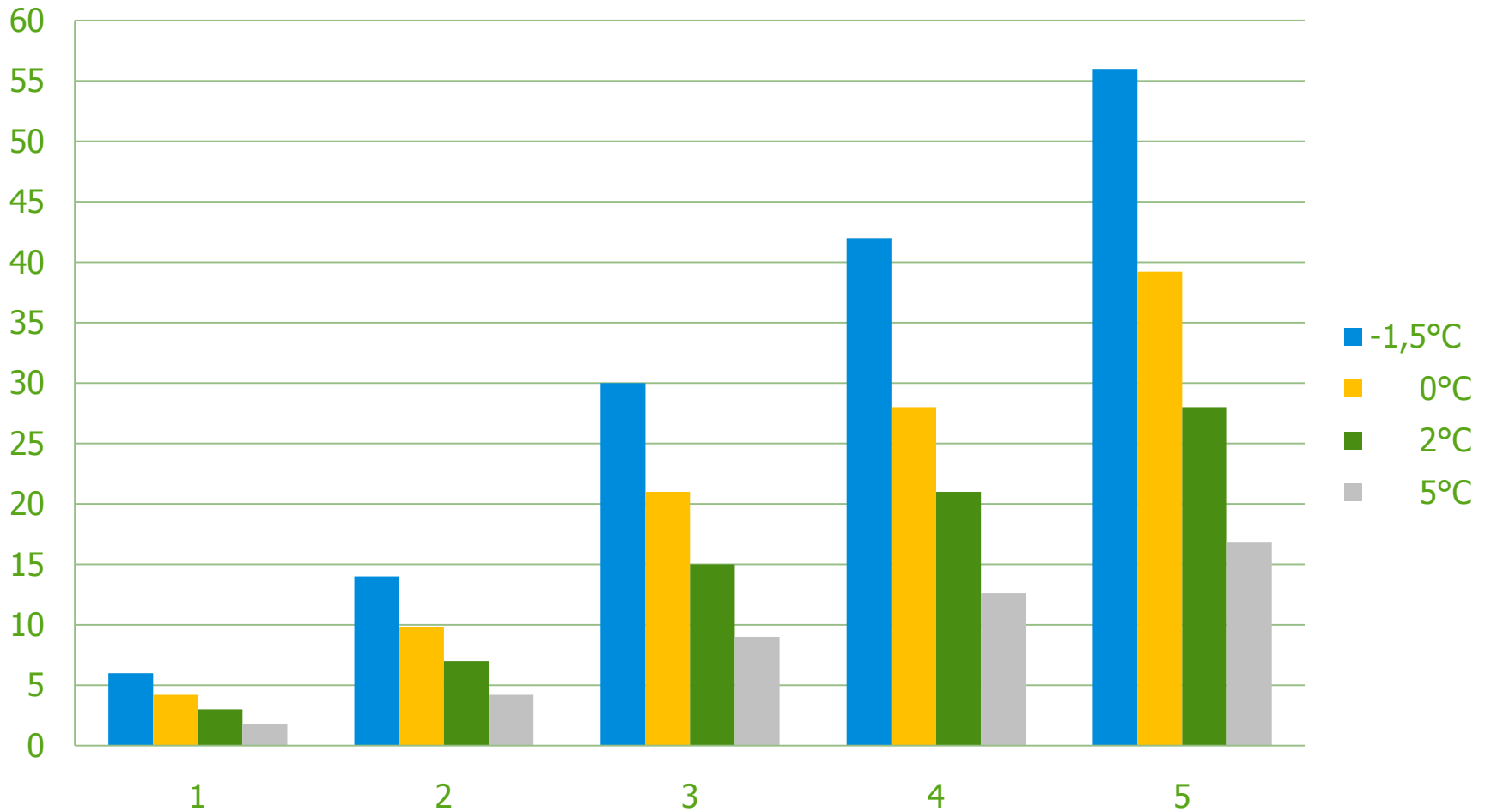
hreinlæti og kæling

Lágt hitastig = minni vaxtarhraði skemmdarövera

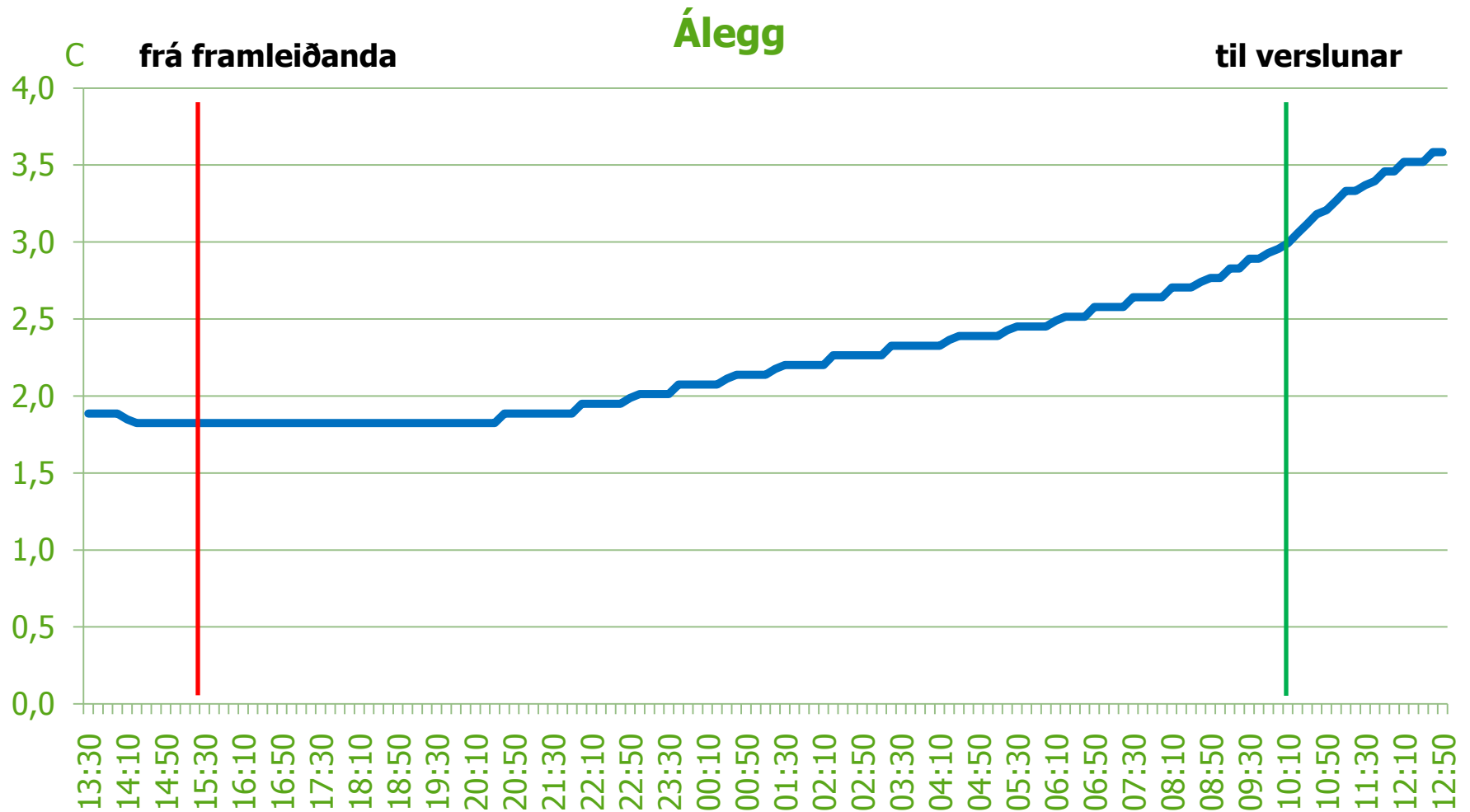
Kjörgeymsluhitastig á pökkuðu kjöti -1,5°C

Samanburður á geymslupóli á pökkuðu kjöti:

-1,5°C	100%
0°C	70%
2°C	50%
5°C	30%

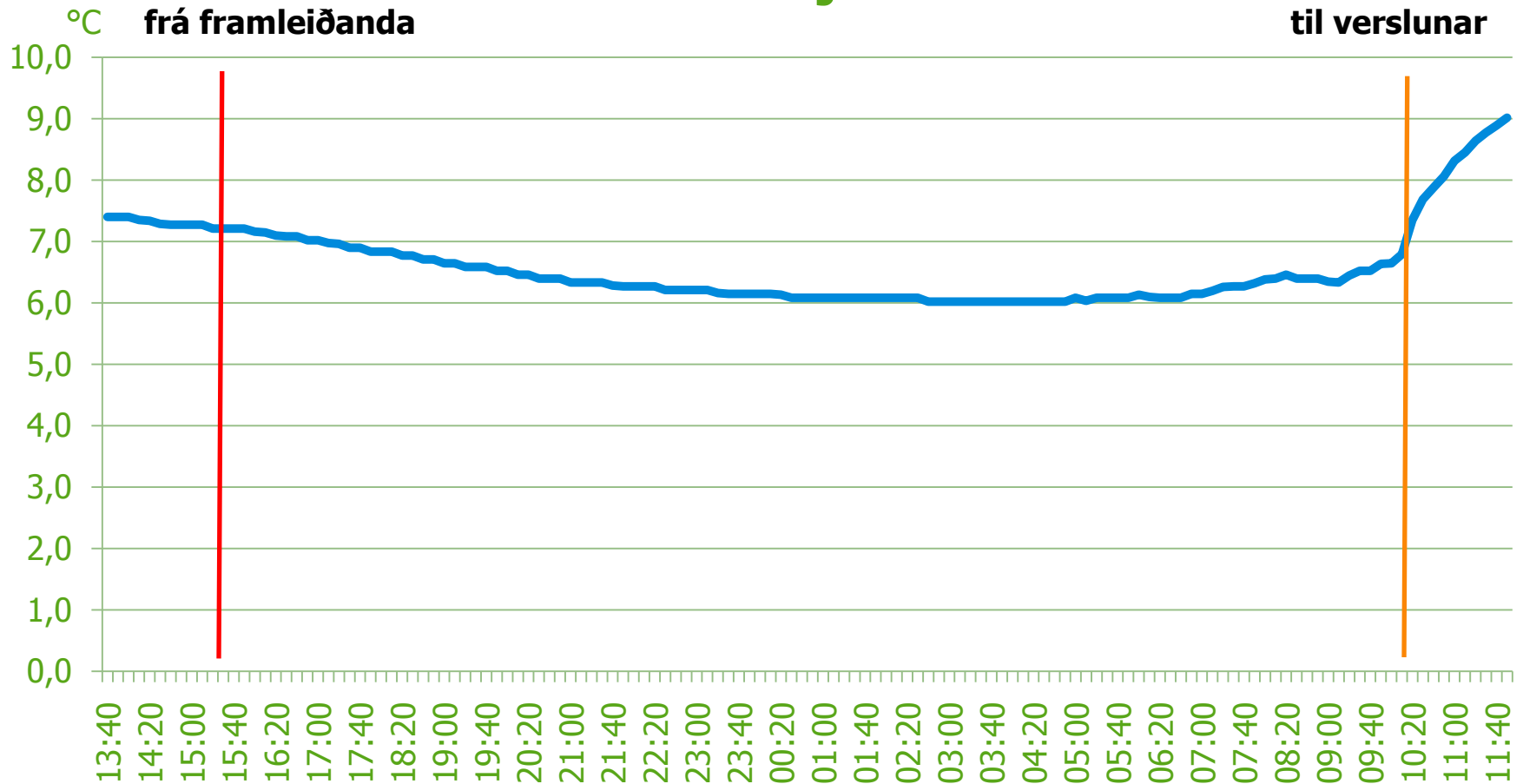

Við 5°C næst aðeins **1/3 af því geymsluþoli sem ná má!**

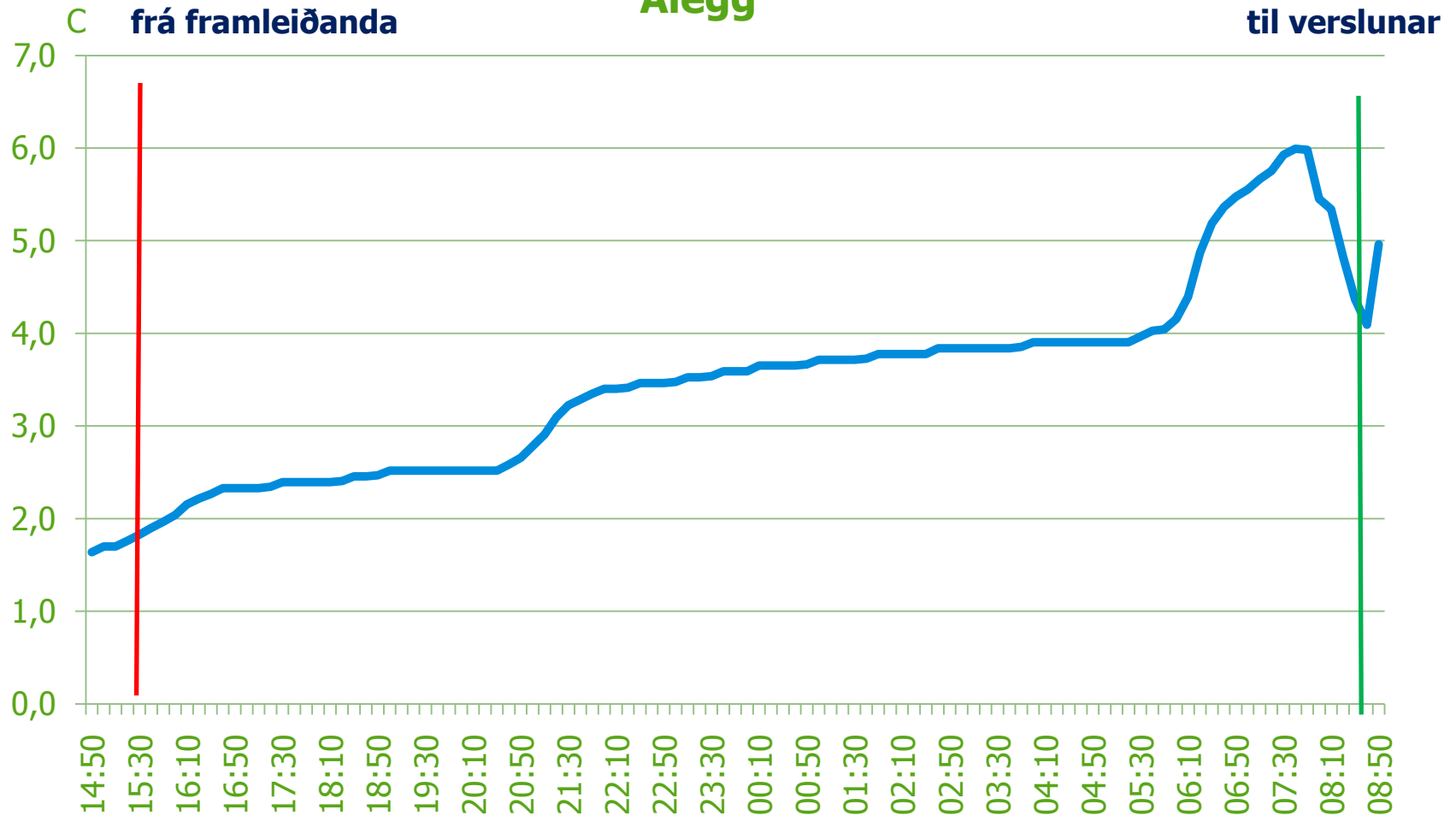

Ferskt kjöt

Álegg

Lágt hitastig, lágmarks hreyfingar á lofti og hátt rakastig í umhverfi ópakkaðs kjöt

Hvaða meðferð sem er s.s. skurður, hökkun og sneiðing hækkar hitastig kælda kjötsins auk hvers konar hitameðhöndlunar.

Mikilvægt að **kæla vörur aftur vel fyrir pökkun til að viðhalda gæðum hennar.**

**Flutningstæki og geymslur eru hannaðar til að viðhalda hitastigi vöru –
ekki til að kæla hratt niður**

Mjög mikilvægt að kæla vöruna nægjanlega fyrir flutning.

Söluborð/-ælar eru veikasti hlekkurinn í kælikeðjunni!

Til að viðhalda hitastigi vöru nálægt 0°C í sölu kæli þarf hitastigið frá kæligjafanum að vera um -4°C

→ ísing → afþíðing

→ hitastigið hækkað í 10-12°C og varan um 3°C

Ytri áhrif á afköst kælis:

- **hitastig verslunarinnar**
- **staðsetning kælisins**
- **hitastig vara sem eru settar í kæli**
- **uppröðun varanna**

Öryggi og stöðugleiki má bæta

- framleiðandi tryggir að vara sé nægilega kæld fyrir flutning
- flutningsaðili tryggir rétta kælingu þar til varan kemst í hendur smásala
- smásali tryggir að kælivörur fari strax inn á geymslu- eða sölukæla
- lækka keyrsluhitastig geymslukæla niður í 0 til $-1,5^{\circ}\text{C}$

Geymsluþol vöru er miðað við þær geymsluaðstæður og meðferð sem framleiðandi hefur prófað og mælir með.

Ef ekki:

- **geymsluþol skerðist - jafnvel ósöluhæf**
- **aukakostnaður vegna förgunar og sölutaps**

2-4°C algengt í viðskiptum með kældar kjötvörur

Með lækkun hitastigs má lengja geymsluþol talsvert

Úr 4°C í 1°C = 30%

Úr 4°C í -1,5°C = 60%

Það er hægt að hafa áhrif á rýrun á kældum kjötvörum

Þekking og rétt meðferð á vörunni skiptir miklu máli

Kæling skiptir máli – líka á **ÍSlandi**

Þörf á samstilltu átaki allra